

Název objektu

Schichtovy domky

Adresa	Na zákrutu, Dykova, Švabinského, Do kopečku, 410-469 Ústí n. L. – Střekov
K.ú./parcela č.	k. ú. Střekov 775053
Architekt	Rudolf Geissler
Stavitel	Ing. Emil Hamann, Aussig
Projekt	1932
Realizace	1932-33
Vlastník	různí soukromí vlastníci
Typ objektu	vily
Typ památkové ochrany	

Popis:

Průmyslník Johann Schicht (podobně jako ve Zlíně Baťa) stavěl byty pro své zaměstnance v několika postupných vlnách a vytvořil tak rozsáhlou rezidenční část tehdejšího města Střekova (dnes je Střekov čtvrtí Ústí n. L.). Postupoval od hranic své továrny směrem nahoru po svahu, zástavbu pozvolna rozvolňoval. Akce byly označovány kolonie I, II, III. Šlo nejprve o dvoj či řadové domy (I, II), kolonie III jsou již bytové solitérní domy v duchu heilanstylu, vše od architekta Brockhardta. Až nad těmito enklávami se nachází tzv. „Heimstädtensiedlung“ což v překladu znamená cosi jako „Domovina“, dnes jsou tyto drobné vilky známy jako Schichtovy domky.

Tentokrát území a domy naprojektoval teplický Arch. Prof. Ing. Rudolf Geissler, domky byly dokonce publikovány v bratislavském časopise Forum. Geissler je označen jako profesor, na jaké škole však působil není známo. Umlauf v GDSA (Architekten, str.619) o něm uvádí: "Rudolf Geissler führte viele Privatbauten aus, schuf die Waldsiedlung in Schreckenstein und errang in seinem Fach einen Namen. Über seine Arbeiten erschien ein Buch. Nach seiner Ausweisung war er Leiter einer Baufachschule in Deutschland." Zmiňovaná Geisslerova kniha či monografie není dohledána, nicméně zřejmě existuje.

V archivu jsou dochovány původní plány s razítkem architekta i stavitele, pro každé č. p. stejný plán, jen s přelepenou zvláštní situací.

Časopis Fórum uvádí, že sídlo čítá 63 domů (pět různých typů), dle popisných čísel je domů spíše 59. Nicméně jde o velké území, každý dům má k dispozici pozemek o cca 500m². Drobné měřítko, nahuštěnost a stejnorodost domů působí krystalickým dojmem. Vrstevnicové vedení ulic dodává celku lidskost a přirozený charakter. Touto urbanistickou formou, která je rovněž podpořena svažitém terénem, se vlastně vedle valbových střech nejvíce odlišuje od baťovských funkcionalistických „racionálních“ zastavovacích mřížek, hlásí se tedy spíše k tradici zahradních měst.

Půdorys má tvar čtverce o rozměrech cca 8x8m, celkově jde o přibližnou krychli na sklepním kamenném soklu, který vyrovnává terénní nerovnost a usazuje dům do svahu. Dům je vždy zakončen drobnou valbovou střechou. Vstup je z pravého boku přes vyrovnávací schůdky do čtvercového zádveříčka, kam ústí schody ze sklepa (schodiště je v pravém zadním rohu), z obdélné předsínky je vstup na wc a po jednoramenném v konci stočeném schodišti se vychází do horního patra. V přízemí je širší obývací pokoj a užší kuchyně s malou spížíkou. Z kuchyně je přístupná koupelna v levém zadním rohu půdorysu. V patře jsou tři pokoje, dva menší a jedna větší ložnice rodičů. Navazují drobné tříramenné schůdky na půdu. U jiných typů je koupelna umístěna v patře.

Fasáda je bezozdobná a bezpochyby je odrazem prací arch. Heinricha Tessenowa. Dvojdielná okna jsou umístěna z čela symetricky a z boku abstraktně, u jiných typů je i průčelí nesymetrické.

Střecha má relativně potlačenou římsu, takže se zdálky zdá, že svislá stěna přechází skoro plynule do šikmé roviny střechy. Jde o známou tendenci pozdního abstrahovaného heimat stylu, např. jedna z nerealizovaných rozsáhlých vil od arch. F. Lehmanna pro investora z Ústí n. L. je toho dokladem. Původní bobrovky jsou dnes ve velké většině vyměněny za tašky ražené drážkové, či vlnkové imitace. Domy jsou původně pravděpodobně bílé. Současní majitelé je různě přebarvují a zateplují. Prakticky každý dům měl celou jednu nebo části vnějších stěn v přízemí pokryté treláží pro popínání rostlin. Dnes je dochována jen ojediněle. Místa v přístupném přízemí se vyskytovaly původně okenice. Některé domy mají balkon v patře, který kryje před deštěm vstup do domu.	
Památkové zhodnocení: Enkláva domů postupnými „rekonstrukcemi“ ztrácí původní detail, jinak je poměrně živá. Zasloužila by si větší pozornost v odborných kruzích, zejména např. podrobnější studií, která by se zabývala srovnáním s bat'ovými domky.	
Prameny a literatura: • Forum IV., 1934, Bratislava, str. 333-336, Die Heimstättensiedlung der Gemeinde Schreckenstein Von Arch. Prof. Ing. Rudolf Geissler, Teplitz-Schönau • Archiv města Ústí n. L. - spisový meziarchiv, Střekov 410-469 • Dana KADLECOVÁ, Architektura v Ústí nad Labem v letech 1900-45, dipl. práce, Olomouc 2001 • Matěj PÁRAL, http://aussig.mysteria.cz, Ústí n. L. 2004-2008.	
Zpracovatel Matěj Páral	Datum 30. října 2007

Seznam příloh :

1. katastrální mapa
2. letecký snímek
3. fotografická a plánová dokumentace
 - fasáda, půdorys
 - dobová fotografie 2x,
 - současná fotografie 2x
 - fotografie detailu 2x

Schichtovy domky - Na zákrutu, Dykova, Švabinského, Do kopečku, 410-469,
Ústí n. L. - Sřekov
přilohy:

katastrální mapa

letecký snímek

dobová dokumentace - půdorys patra

zdroj: spisový meziarchiv města Ústí n. L.

dobová dokumentace - hlavní fasáda

zdroj: spisový meziarchiv města Ústí n. L.

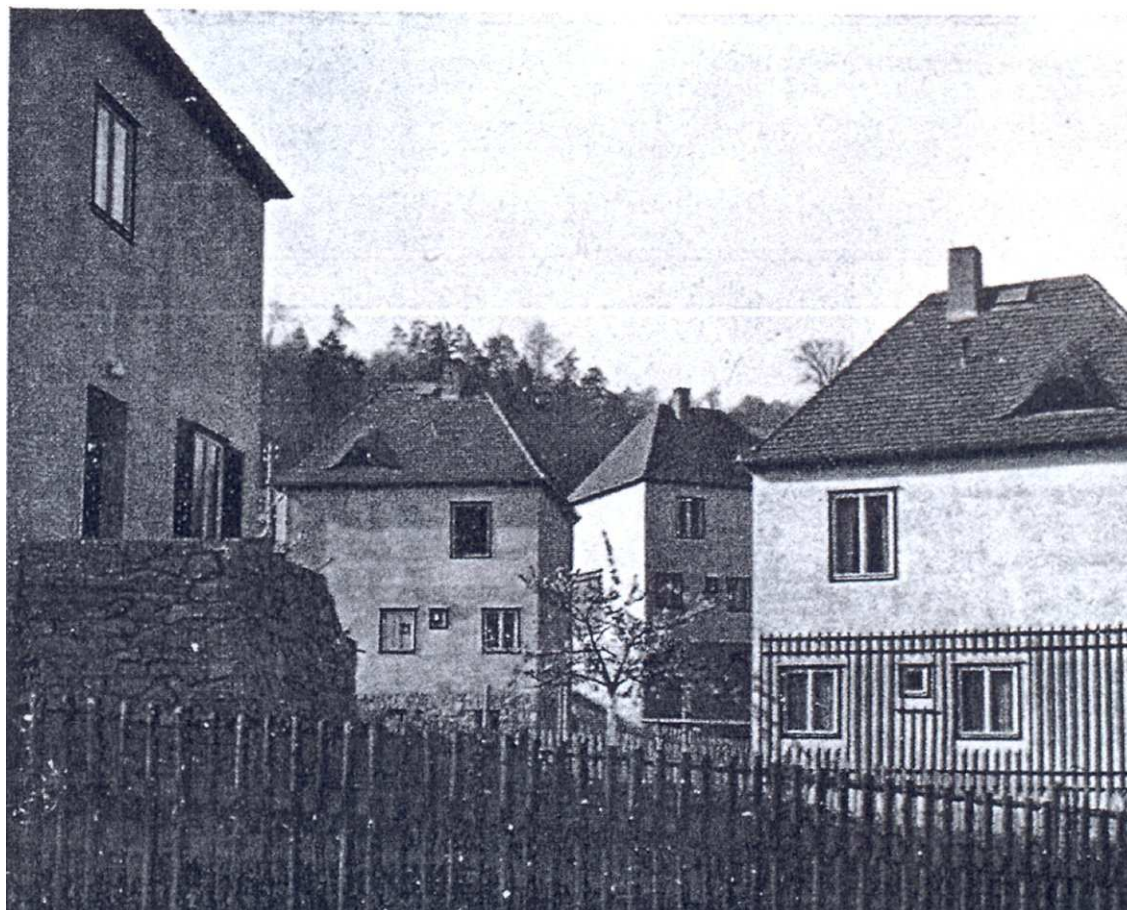
dobová fotografie exteriéru (fasáda do hlavní ulice):

zdroj: Forum IV., 1934, Bratislava, str. 333-336, Die Heimstättensiedlung der Gemeinde Schreckenstein Von Arch. Prof. Ing. Rudolf Geissler, Teplitz-Schönau

dobová fotografie interiéru (hala):

zdroj: Forum IV., 1934, Bratislava, str. 333-336, Die Heimstättensiedlung der Gemeinde Schreckenstein Von Arch. Prof. Ing. Rudolf Geissler, Teplitz-Schönau

fotografie - příklad dochovaného domu:
zdroj: Ondřej Wunsch (2008)

fotografie - současný stav enklávy:
zdroj: Ondřej Wunsch (2008)

fotografie - detail okna s okenicemi:
zdroj: Ondřej Wünsch (2008)

fotografie - detail římsy a vikýře:
zdroj: Ondřej Wünsch (2008)

